

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

PRIVREDNOG DRUŠTVA ZA PROIZVODNJU I TRANSPORT GASA „BH-GAS“ D.O.O. SARAJEVO

2019.

Broj: 01-02-09-11-4-2266-16/19

Sarajevo, august 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	9
5.1	<i>ZAKONSKI OKVIR GASNE PRIVREDE.....</i>	<i>9</i>
5.2	<i>RAZVOJNI PROJEKTI – JUŽNA INTERKONEKCIJA BIH I HRVATSKA.....</i>	<i>9</i>
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	10
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	BILANS USPJEHA.....	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
7.1.1.2	Finansijski prihodi.....	13
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	13
7.1.2	Rashodi	13
7.1.2.1	Poslovni rashodi	14
7.1.2.2	Finansijski rashodi	16
7.1.2.3	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	16
7.1.3	Finansijski rezultat.....	17
7.2	BILANS STANJA.....	17
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
7.2.2	Tekuća sredstva	21
7.2.2.1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar i proizvodi	21
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	21
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	22
7.2.3	Kapital.....	23
7.2.4	Dugoročna rezervisanja.....	23
7.2.5	Obaveze.....	23
7.2.5.1	Dugoročne obaveze	24
7.2.5.2	Kratkoročne obaveze	24
7.2.5.3	Pasivna vremenska razgraničenja	25
7.2.6	Vanbilansna evidencija	25
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	26
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	26
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	26
8.	JAVNE NABAVKE	26
9.	SUDSKI SPOROVI.....	28
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	28
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	29
	<i>Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>30</i>
	<i>Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>32</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda).....</i>	<i>33</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine.....</i>	<i>35</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Ne može se potvrditi vrijednost investicija u toku za izgradnju gasovoda Zenica – Travnik u iznosu od 40.906.039 KM, jer nije izvjesno kada će od sredstva priticati ekonomske koristi. Društvo nije na datum bilansa, kao ni ranijih godina, izvršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost investicija u toku umanjena, kako nalaže MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, što za posljedicu može imati da se iskazana vrijednost investicije u toku značajno razlikuje od nadoknadivog iznosa (tačka 7.2.1 Izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- dužinu trajanja postupka upisa u zemljišnoknjižne evidencije za magistralni gasovod Kladanj – Sarajevo i gasovod Semizovac – Zenica. Gasovodi su preneseni Društvu 2000. godine, a dinamika upisa u odgovarajuće zemljišnoknjižne evidencije uslovljena je aktivnostima ranijih vlasnika: KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo i Željezara „Zenica“ Zenica. Nepostojanje odgovarajućih zemljišnoknjižnih isprava prethodnih vlasnika imovine i dužina trajanja postupaka ukazuje na neizvjesnost rješavanja statusa imovine kojom Društvo raspolaže (tačka 7.2.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje.

Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- imenovanje članova Nadzornog odbora – uposlenika pravnih subjekata koji imaju značajnu poslovnu saradnju sa Društvom. U sadašnjem Nadzornom odboru je uposlenik najvećeg kupca Društva, KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo, a u prethodnom je bio uposlenik „Energoinvesta“ Sarajevo sa kojim Društvo ima poseban Sporazum za poslove u vezi uvoza prirodnog gasa. Navedeno ukazuje na postojanje sukoba interesa, kako je definisano Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom i Etičkim kodeksom Društva. Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština Društva nakon dobivene prethodne saglasnosti Vlade FBiH (tačka 4. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 8. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Uredba o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo osnovano je 1997. godine, a Vlada FBiH je 4. 5. 2000. godine preuzela osnivačka prava sa 100% udjelom u vlasništvu nad Društvom. Društvo je upisano u sudski registar Kantonalnog suda Sarajevo, Rješenjem broj: UF/I-2852 od 30. 9. 1997. godine, a zadnjim izmjenama od 3. 7. 2018. godine izvršen je upis podataka o promjeni lica ovlaštenog za zastupanje subjekta upisa.

Osnovni kapital Društva iznosi 50.000 KM, a ovlaštenja vlasnika kapitala po osnovu državnog kapitala u Društvu vrši Vlada FBiH, putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, u skladu sa Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Federacije BiH u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala. Na pravni položaj, upravljanje i poslovanje Društva primjenjuje se Zakon o javnim preduzećima u FBiH i Zakon o privrednim društvima.

Osnovna djelatnost Društva je transport prirodnog gasa kroz Bosnu i Hercegovinu, prodaja gasa industrijskim potrošačima i distributivnim kompanijama i istraživanje i razvoj magistralnih gasovoda. Sve količine prirodnog gasa za Bosnu i Hercegovinu se uvoze iz Ruske Federacije koje se do Bosne i Hercegovine transportuju pravcem preko transportnih sistema Ukrajine, Mađarske i Srbije.

Organi Društva su Uprava, Nadzorni odbor i Skupština, kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Upravu čine: direktor Jasmin Salkić koji je imenovan Odlukom Nadzornog odbora od 26. 10. 2016. godine, na period od četiri godine, i izvršni direktor Rijad Mutapčić imenovan 8. 7. 2019. godine kao vršilac dužnosti na period od 12 mjeseci.

Nadzorni odbor imenovan je Odlukom Skupštine Društva od 28. 9. 2016. godine, na period od četiri godine, u sastavu: Armin Zulkić, predsjednik, i članice i članovi: Amra Salihović, Nermina Đugum, Ferid Bučo i Edin Dilberović.

Skupštinu Društva čini predstavnik Vlade FBiH koji je zaposlenik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i koji ima punomoć za jedno skupštinsko zasjedanje.

Odbor za reviziju imenovan je Odlukom Skupštine Društva od 26. 5. 2017. godine, na period od četiri godine, u sastavu: Nedim Čustović, predsjednik, i članice Selma Halilagić i Mirela Mašić.

Organizacija Društva je jedinstvena, samostalna i ekonomsko-poslovna cjelina koja posluje kao pravni subjekt. Poslovi iz registrovane djelatnosti obavljaju se u pet organizacionih cjelina: Kabinet Uprave, Sektor tehničkih poslova, u okviru kojeg su službe za transport gasa i održavanje, Sektor za razvoj, Sektor ekonomsko-finansijskih poslova u okviru kojeg su finansijsko-planska i računovodstvena služba i Sektor za pravne i opće poslove. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su radna mjesta za 50 izvršilaca, a 31. 12. 2019. godine u Društvu je bilo 43 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Sarajevu, Ulica Obala Kulina bana broj 8.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do jula 2020. godine.

S obzirom na to da se obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ugovori o djelu zaključuju se jednokratno, sa definisanim poslom koji se treba obaviti;
- 2) Za značajnije poslovne promjene donesene su odluke Nadzornog odbora i Skupštine Društva;
- 3) Ugovorom sa KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo uređeni su bitni elementi kupoprodajnog odnosa.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Nije u potpunosti uspostavljen nadzor nad funkcionisanjem sistema internih kontrola;
- 2) Plan investicijskih ulaganja i javnih nabavki zasniva se na mogućnostima Društva, ali imaju nizak stepen realizacije.

Nerealizovane preporuke

- 1) Prilikom imenovanja članova Nadzornog odbora postupati u skladu s odredbama Zakona o sukobu interesa u organima vlasti u FBiH;
- 2) Potrebno je internim aktima Društva detaljno propisati proceduru, rokove i metodologiju za kvartalno utvrđivanje prodajnih cijena prirodnog gasa;
- 3) U skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, potrebno je izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa;
- 4) Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje imovine;
- 5) Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je 16 preporuka, od čega je devet novih i sedam preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2014. godinu (pet nerealizovanih i dvije djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema je povoljno kontrolno okruženje, koje dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštovanje zakonskih propisa. Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Osnovna organizacija Društva utvrđena je Statutom, a detaljno je razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sa opisima radnih mjesta. Društvo je donijelo određeni broj internih akata koji uređuju interne postupke i kontrole: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o radu, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Proceduralna pravila u izradi poslovnog finansijskog plana, Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova i druge. Doneseni interni akti trebaju biti osnova za uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola po COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH². Određeni interni akti i procedure, iako su provođene aktivnosti, nisu usklađeni sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH,³ posebno u dijelu provođenja popisa i evidentiranja popisnih razlika. Zbog toga, kao i utvrđenih propusta u dijelu stalnih sredstava, zaliha, iskazivanja obaveza i provođenja javnih nabavki, ne može se potvrditi da je uspostavljen sistem internih kontrola koje će identificirati i spriječiti pogrešna prikazivanja.

Nadzorni odbor koji je imenovala Skupština Društva 28. 9. 2016. godine nakon dobivene prethodne saglasnosti Vlade FBiH, ima pet članova. Utvrđeno je, kao i u ranije provedenim revizijama, da se u Nadzorni odbor imenuju lica koja su uposlenici pravnih subjekata koji imaju značajnu poslovnu saradnju sa Društvom. Jedan član Nadzornog odbora Društva je uposlenik najvećeg kupaca Društva, KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo, u kome obavlja poslove rukovodioca Službe za računovodstvo i finansije. Prema Statutu i Etičkom kodeksu Društva, sukob interesa se javlja kada lični, odnosno profesionalni interes povezanog lica onemogućava, eventualno može onemogućiti ili interes ili poslovanje Društva ili sposobnost povezanog lica da ispunjava svoje obaveze i odgovornosti. Navedeno ukazuje na postojanje sukoba interesa, koje je definisano i članom 14. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. Tokom 2019. godine održano je deset sjednica Nadzornog odbora vezano za obavljanje poslova iz nadležnosti.

Odbor za reviziju je u 2019. godini održao jedanaest sjednica i o svom radu dostavljao je izvještaje Nadzornom odboru. Odbor za reviziju je donio Strategiju rizika za 2019. godinu i utvrdio ključne rizike koji predstavljaju značajnu prijetnju u ostvarivanju postavljenih ciljeva Društva (rizici okruženja, rizik finansijskog tržišta, rizik nabavnih i prodajnih cijena prirodnog gasa i drugi). Odbor za reviziju je ukazivao na propuste i nedostatke i nepravilnosti u radu i davao preporuke za njihovo otklanjanje, ali nije izvršio reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna Društva, što je bio u obavezi u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima⁴ i članom 61. Statuta Društva. Prema dokumentaciji, stavovi Odbora za reviziju i Uprave nisu uvijek bili usaglašeni. Nije uspostavljen Odjel za internu reviziju jer ne postoji obaveza prema Zakonu o javnim preduzećima FBiH.

S obzirom na to da su konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, Društvo nije, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. U skladu s ovim Zakonom, Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i sačinilo i dostavilo nadležnim institucijama Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu.

Preporuke:

- ***sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u cilju jačanja internih kontrola;***
- ***prilikom imenovanja članova Nadzornog odbora, Skupština Društva, u okviru svojih nadležnosti, treba da provjeri postoji li sukob interesa kandidata koji su dobili prethodnu saglasnost Vlade FBiH za imenovanje u Nadzorni odbor Društva.***

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 83/09

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 81/15

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Poslovanje Društva je transport i prodaja prirodnog gasa. Društvo obavlja privrednu djelatnost u oblasti energetike, razvoja transportnog sistema, te postizanja ostalih ciljeva koje utvrđuje osnivač. Obavljanje privredne djelatnosti, koja ima javni karakter, u ostvarivanju utvrđene energetske politike u sektoru prirodnog gasa, podrazumijeva:

- planiranje i razvoj jedinstvenog gasnog sistema u BiH, te usklađivanje i primjenu tehničke i zakonske regulative u sektoru prirodnog gasa,
- predlaganje energetskog bilansa prirodnog gasa,
- raspodjelu gasa između kantona, velikih potrošača i distributivnih preduzeća,
- utvrđivanje tarifnog sistema i cijene prirodnog gasa,
- izgradnju, održavanje i osiguranje objekata gasnog sistema,
- prodaju i transport gasa.

5.1 ZAKONSKI OKVIR GASNE PRIVREDE

Društvo je uključeno u aktivnosti u cilju uspostave EU/EZ legislative iz oblasti energije u dijelu tržišta prirodnog gasa u domaće zakonodavstvo. Prema odredbama Trećeg Energetskog paketa, poseban je naglasak na ingerencije državnog regulatornog tijela, kao i donošenje državnog zakona o gasu. U skladu s odredbama Direktive 2009/73/EZ od 13. 7. 2009. godine o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta prirodnog gasa, sa aspekta razdvajanja djelatnosti, ključne odredbe se odnose na razdvajanje djelatnosti, tj. operatora transportnog sistema od djelatnosti proizvodnje i/ili snabdijevanja, odnosno definisanje pravnog statusa operatora transportnog sistema. Operator transportnog sistema je specijalizovani i nezavisni subjekt koji se bavi djelatnošću vezanom za prirodni gas sa statusom pravnog lica, uspostavljen prema zakonima BiH. Operator transportnog sistema djeluje u skladu sa Direktivom, odnosno relevantnim zakonima i drugim propisima koji regulišu djelatnosti vezane za prirodni gas u Bosni i Hercegovini. **Državni zakon o gasu nije donesen, a potreba usvajanja zakonodavnog okvira je navedena i u Analitičkom izvještaju Evropske komisije od 29. 5. 2019. godine u okviru izvještavanja vezano za Paket proširenja za 2019. godinu.**

5.2 RAZVOJNI PROJEKTI – JUŽNA INTERKONEKCIJA BiH I HRVATSKA

Bosna i Hercegovina, a time i FBiH, nema svoje izvore prirodnog gasa, te se nabavka u potpunosti vrši iz uvoza. Trenutno se BiH snabdijeva samo od jednog isporučioaca i jednog pravca snabdijevanja, Beregovo – Horgoš – Zvornik. Ukupne količine prirodnog gasa za Bosnu i Hercegovinu uvoze se iz Ruske Federacije od Gazprom Exporta, dok je transport gasa kroz Mađarsku i Srbiju dugoročno ugovoren sa FGSZ-om i Srbijagasom. Bosna i Hercegovina koristi transportni gasovod koji na područje države ulazi kod Šepka, i dalje pravcem Zvornik – Kladanj – Sarajevo – Zenica. Gasovodnim sistemom upravljaju: Gas Promet a. d. Pale⁵ (19 kilometara od granice sa Srbijom, od Šepka do Zvornika), Sarajevo – gas a. d. Istočno Sarajevo (40 kilometara od Zvornika do Prijedora kod Kladnja) i Društvo (132 kilometra, pravac Prijedor – Sarajevo – Zenica). U vlasništvu Društva je i gasovod (koji nije u upotrebi) Zenica – Travnik dužine cca 40 kilometara, te gasovod Visoko – Brnjaci dužine cca 19 kilometara.

Planovi razvoja gasnog sektora u FBiH teže ispunjenju odredbi EU/EZ legislative, vezano za obezbjeđenje sigurnosti i diverzifikaciju pravaca i izvora snabdijevanja prirodnim gasom. Razvojni projekti Društva, od značaja za energetski sektor FBiH i BiH, uvršteni su u strateške, odnosno razvojne dokumente: Okvirnu energetsku strategiju BiH do 2035. godine, Strateški plan i program razvoja energetskog sektora Federacije BiH i Program javnih investicija FBiH za period 2019–2021. godine. Za Projekat Južna interkonekcija BiH i Hrvatska, Vlada FBiH je 15. 6. 2017. godine usvojila Zaključak V. broj 853/2017, kojim je ovaj projekat proglasila od strateškog značaja za FBiH. Zaključkom su Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Društvo zaduženi da intenziviraju i nastave aktivnosti na realizaciji projekta, a Zaključkom V. broj 1242/2018 25. 10. 2018. godine se preciziraju njihova zaduženja u cilju efikasne realizacije projekta.

⁵ Gas Promet a.d. Pale je u vlasništvu JP „Srbijagas“

U aktuelni Plan javnih investicija FBiH za period 2019–2021. godine od 15. 11. 2018. godine, uključen je Projekat Južna interkonekcija BiH i Hrvatska na pravcu Zagvozd – Posušje – Novi Travnik sa odvojkom za Mostar kao projekat u implementaciji – Studija izvodljivosti i Idejni projekat za regionalni gasovod, Južna interkonekcija BiH i Hrvatska. Projekat je uvršten i u Program javnih investicija FBiH za period 2020–2022. godine, koji je usvojen 13. 11. 2019. godine. Plan je da se ovaj pravac priključi na novoizgrađeni gasovod Zenica – Travnik i da čini dio projekta nove gasne interkonekcije ovih država. Vlada FBiH je zaključkom V. broj 720/2019 od 20. 6. 2019. godine dala pozitivno mišljenje na tekst prednacrtu Sporazuma između BiH i Hrvatske o izgradnji gasovoda Južna interkonekcija, koji je dostavilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te predložila ažuriranje teksta zbog protoka vremena. Također, i Skupština Kantona Sarajevo se 11. 12. 2019. godine obavezala da Vlada Kantona Sarajevo poduzme sve aktivnosti kako bi Vlada FBiH, zajedno sa ostalim odgovornim organima, ubrzala radove na izgradnji Južne interkonekcije.

Za realizaciju planiranih investicija, u saradnji sa organima upravljanja i nadležnim institucijama, Društvo provodi aktivnosti koje su mu date u nadležnost. Formiran je Tim za praćenje izrade projektne dokumentacije. Na datum bilansa u poslovnim evidencijama Društva nije bilo evidentiranih poslovnih transakcija koje su proistekle ili su vezane za Projekat Južna interkonekcija BiH i Hrvatska.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Poslovno finansijski plan za period 2019–2021. godine Uprava je sačinila u maju 2019. godine, Nadzorni odbor usvojio 18. 6. 2019. godine, a Skupština Društva 27. 6. 2019. godine. Proces planiranja uređen je Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, Statutom Društva i Proceduralnim pravilima u izradi poslovno finansijskog plana. Prema internom aktu, **poslovno finansijski plan treba se donijeti do kraja tekuće poslovne godine za naredne tri godine**, na način da se za prvu poslovnu godinu radi detaljan plan, a za ostale dvije donose se okvirni planovi. Sastavni dio Poslovno finansijskog plana za period 2019–2021. godine su Plan javnih nabavki i Godišnja strategija rizika.

Poslovna 2019. godina počela je bez plana poslovanja. Donošenje plana poslovanja je kasnilo jer sa tada važećom veleprodajnom cijenom gasa od 495 KM/1000 Sm³ i nije postojala mogućnost planiranja pozitivnog finansijskog rezultata. Prema odredbama člana 31. Uredbe o organizaciji i regulaciji sektora plinske privrede⁶, određivanje veleprodajne cijene gasa za distributivne potrošače je u nadležnosti Vlade FBiH. Zbog negativne razlike u cijeni između nabavne i prodajne cijene gasa, 23. 11. 2018. godine pokrenuta je procedura za izmjenu cijene. Društvo je predložilo cijenu od 650 KM/Sm³, sa primjenom od 1. 1. 2019. godine, koju Vlada FBiH nije prihvatila, nego je 25. 4. 2019. godine dala saglasnost na novu cijenu od 640 KM/1000 Sm³ sa primjenom od 1. 5. 2019. godine. **Tek kada je Vlada FBiH dala saglasnost na ovu cijenu, Društvo je polovinom godine izradilo Poslovno finansijski plan za period 2019–2021. godine, što nije u skladu sa Proceduralnim pravilima u izradi poslovno finansijskog plana. Društvo je obavezno da na osnovu raspoloživih podataka i u određenim rokovima donese Plan, a koji je osnova poslovnih aktivnosti Društava.**

Plan poslovanja sadrži pregled planiranih prihoda i rashoda i finansijski rezultat poslovanja za 2019. godinu, i okvirne planove za 2020. i 2021. godinu, ali u jednom iznosu za obje godine bez razrade po godinama. Na ovakav način sačinjen plan poslovanja ne obezbjeđuje podatke o projekcijama finansijskog rezultata pojedinačno po godini u okviru perioda za koji je donesen. Nadzorni odbor je 30. 12. 2019. godine odobrio reklasifikacija određenih pozicija troškova za 2019. godinu i izvršena je korekcija određenih pozicija, ali bez promjene ukupno planiranog iznosa troškova za 2019. godinu.

Prema odredbama člana 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, plan poslovanja, za period za koji se donosi, treba biti osnov poslovnih aktivnosti javnog preduzeća u pogledu pitanja koja sadrži.

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 83/07

Plan poslovanja za period 2019–2021. godine ne obezbjeđuje planirane veličine (prihode, rashode i finansijski rezultat) perioda, po godinama za koji je donesen, a donesen je sa zakašnjenjem od skoro pola godine u odnosu na propisani rok za donošenje. Zbog toga ne možemo potvrditi da su poštovane odredbe Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Statuta Društva i interne procedure za planiranje. Trogodišnji plan poslovanja nije dostavljen nadležnom resornom ministarstvu, što je obaveza propisana članom 22. Zakona.

Ukupan prihod za 2019. godinu planiran je u iznosu od 106.764.665 KM, od čega je prihod od prodaje gasa 102.964.665 KM za prodatih 175.438.048 Sm³ gasa, uz prosječnu cijenu od 586,90 KM/1000 Sm³. Pored ovog prihoda, planirani su i vanredni prihodi u iznosu od 3.800.000 KM, koji se odnose na naplatu potraživanja iz ranijeg perioda od KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo. Ukupni troškovi planirani su u iznosu od 106.651.799 KM, a sastoje se od planirane nabavne vrijednosti gasa u Sarajevu u iznosu od 102.331.240 KM, po nabavnoj cijeni od 583,61 KM/1000 Sm³, amortizacije (600.553 KM), troškova održavanja opreme (263.206 KM) i troškova administracije (3.456.800 KM). Prema ovim pokazateljima, rezultat poslovanja od redovnih aktivnosti je negativan, ali zbog planiranih vanrednih prihoda planirani finansijski rezultat za 2019. godinu je dobit u iznosu od 112.866 KM.

Planom investicionih ulaganja u 2019. godini planirana su ulaganja od 1.050.500 KM, od čega se najveći dio odnosi na investicije na postojećoj gasovodnoj mreži. Primarni strateški projekat Društva u narednom trogodišnjem periodu je realizacija Južne interkonekcije BiH – Hrvatska (gasovod Zagvozd – Posušje – Novi Travnik/Travnik, sa odvojkom za Mostar).

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u iznosima kako je prikazano u tabeli:

KM						
Red. br.	Pozicija	Ostvareno u 2018. godini	Plan za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	7	8
I	Prihodi	94.109.573	106.764.665	108.914.494	116%	102%
II	Rashodi	90.740.668	106.651.799	107.541.645	119%	101%
III	Dobit prije poreza	3.368.905	112.866	1.372.849	41%	1.216%

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini iznose 108.914.494 KM i veći su u odnosu na plan za 2.149.829 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 14.804.921 KM. Najveći dio prihoda je ostvaren prodajom gasa u količini od 178.520.592 Sm³ koje su za 1,76% veće od planiranih količina. U okviru iskazanih prihoda su prihodi po osnovu otpisanih potraživanja u iznosu od 4.800.000 KM.

Ukupno ostvareni rashodi od 107.541.645 KM veći su u odnosu na plan za 889.846 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 16.800.977 KM. U ukupnim rashodima najveći su troškovi nabavne cijene i transporta gasa koji su ugovoreni u USD i na ove troškove značajan uticaj ima kurs USD.

Uprava kvartalno sačinjava informacije o poslovanju, te polugodišnji i godišnji izvještaj o poslovanju Društva. Prijedlog Izvještaja o poslovanja za 2019. godinu Uprava Društva utvrdila je 26. 5. 2020. godine, koji je zajedno sa izvještajima o radu upravnih tijela i Izvještajem nezavisnog revizora za 2019. godinu usvojio Nadzorni odbor 9. 6. 2020. godine.

Skupština Društva je 26. 6. 2020. godine usvojila Izvještaj o poslovanju za 2019. godinu, uključujući izvještaje o radu Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, kao i Izvještaj nezavisnog revizora za 2019. godinu.

Preporuka:

- *plan poslovanja, kao osnovu poslovnih aktivnosti u periodu za koji se donosi, izraditi i usvojiti u roku određenom u internom aktu Društva.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava Društva je finansijske izvještaje odobrila 28. 2. 2020. godine, a Skupština Društva usvojila 26. 6. 2020. godine.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su kako slijedi: KM

	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018.
PRIHODI	108.914.494	94.109.573
Poslovni prihodi	103.537.881	91.703.612
Prihodi od prodaje robe	103.491.393	91.651.115
Prihodi od prodaje učinaka	3.040	3.920
Ostali poslovni prihodi	43.448	48.577
Finansijski prihodi	575.638	758.856
Ostali prihodi i dobici	4.800.975	1.639.260
Prihodi iz osn. prom. rač. pol. i isp. neznač. grešaka iz ran. perioda		7.845

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su ostvareni u iznosu od 103.537.881 KM, što je 95% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 11.834.269 KM ili 12,9%. U okviru poslovnih prihoda, prihodi od prodaje robe su 103.491.393 KM, prihodi od prodaje učinaka 3.040 KM i ostali poslovni prihodi 43.448 KM.

Prihodi od prodaje robe ostvaruju se prodajom gasa distributivnim preduzećima, velikim industrijskim potrošačima i ostalim korisnicima. Prodajna cijena formira se na osnovu kretanja nabavnih cijena prirodnog gasa i ostalih troškova poslovanja. Prema podacima Društva, struktura cijene koštanja gasa u 2019. godini sastoji se od nabavne vrijednosti prirodnog gasa po računima Gazprom Exporta u visini od 74,87%, transporta do Zvornika 19,26%, troškova prometa 3,64% i ostalih troškova nabavke (uvoznička provizija, transport kroz RS i dr.) 2,23%. Ukupni troškovi nabavke gasa do Sarajeva iznose 96,36% od ukupne cijene koštanja (597,02 KM/1000 Sm³). Prosječna prodajna cijena za 2019. godinu iznosila je 579,72 KM/1000 Sm³ i za 2,90% je manja od cijene koštanja, što za posljedicu ima gubitak iz poslovnih aktivnosti.

Isporuka gasa vrši se potrošačima po sljedećim kategorijama:

- distributivna preduzeća koja vrše dalju distribuciju prirodnog gasa preko svoje distributivne mreže (KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo i „Visoko Ekoenergija“),
- veliki industrijski potrošači („Arcelor Mittal Zenica“),
- srednji i mali industrijski potrošači, šest potrošača od kojih su najveći „Junuzović Kopex“ Lukavac, Tvornica cementa Kakanj, „IGM“ Visoko i Željezara Ilijaš.

Prodajna cijena prirodnog gasa formira se zavisno od kategorije potrošača. Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede utvrđeno je:

- cijenu za snabdijevanje gasom tarifnih kupaca koji obavljaju javnu uslugu u FBiH reguliše Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, uz prethodno pribavljeno mišljenje resornog Ministarstva;
- cijenu za snabdijevanje gasom tarifnih kupaca, za koje cijenu ne utvrđuje Vlada FBiH, reguliše Društvo i o svakoj promjeni cijene u pisanoj formi obavještava resorno Ministarstvo.

Regulisanje cijene prirodnog gasa za tarifne kupce zasniva se na cijeni nafte i naftnih derivata na svjetskom tržištu kao polazne osnove za kalkulaciju, definisanih perioda isporuke, odnosa planiranih količina i realizovanih količina gasa, sezonske ili dnevne dinamike isporuke tarifnim kupcima, odnosa ugovorenog i isporučenog kvaliteta gasa, kao i ostalih kalkulativnih elemenata cijene isporučenog gasa.

Prodajna cijena prirodnog gasa za distributivna preduzeća u periodu od 1. 1. do 30. 4. 2019. godine iznosila je 495 KM/1000 Sm³, a primjenjivala se od 1. 8. 2017. godine. Cijena je, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 25. 4. 2019. godine,⁷ povećana 1. 5. 2019. godine, od kada iznosi 640 KM/1000 Sm³. Veleprodajnu cijenu gasa za distributivna preduzeća utvrdio je Nadzorni odbor, a na osnovu prethodne saglasnosti resornog Ministarstva i Federalnog ministarstva trgovine saglasnost na nju dala je Vlada FBiH.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 33/19

Prodajna cijena prirodnog gasa za industrijske potrošače nije pod neposrednim nadzorom Vlade FBiH, već Nadzornog odbora, i vršene su korekcije prodajne cijene shodno kretanju ulaznih parametara. Prodajna cijena za velike industrijske potrošače izražava se u USD i kvartalno se koriguje u zavisnosti od kretanja nabavne cijene Gazprom Exporta, po prethodno datoj saglasnosti Nadzornog odbora. Prodajna cijena za srednje i male industrijske potrošače slobodno se formira, uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora. Tokom 2019. godine kretala se u rasponu od 383,29 do 359,68 USD za velike industrijske potrošače, a za srednje i male industrijske potrošače u rasponu od 388,29 do 364,68 USD. **Internim aktima Društva nije detaljno propisana procedura, rokovi i metodologija za utvrđivanje prodajnih cijena prirodnog gasa, koje su u nadležnosti Društva.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 43.448 KM i najvećim dijelom se odnose na odgođene prihoda za donirane cijevi za gasovod Visoko – Brnjaci.

Preporuka:

- **internim aktima Društva detaljno propisati proceduru, rokove i metodologiju za utvrđivanje prodajnih cijena prirodnog gasa koje su u nadležnosti Društva.**

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi u iznosu od 575.638 KM, u najvećem dijelu od 571.657 KM odnose se na pozitivne kursne razlike. Ovi prihodi su nastali kao rezultat pozitivne kursne razlike u kursu USD na osnovu ulaznih deviznih faktura, po osnovu deviznih računa na kojima su evidentirani prilivi i odlivi novčanih sredstava iskazanih u USD, kao i kursne razlike nastale po deviznim izlaznim fakturama.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici koji iznose 4.800.975 KM, najvećim dijelom od 4.800.00 KM su naplaćena, ranije otpisana potraživanja od KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo, a u skladu sa reprogramom o naplati potraživanja iz ranijih perioda. U ukupnim prihodima ovi prihodi učestvuju sa 4,4% i imaju najveći uticaj na iskazani pozitivni poslovni rezultat tekuće godine.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima rashodi su iskazani u iznosu od 107.541.645 KM, kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018.
RASHODI	107.541.645	90.740.668
Poslovni rashodi:	106.457.548	89.654.764
Nabavna vrijednost prodate robe	102.577.986	85.640.478
Materijalni troškovi	66.020	74.032
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.289.733	2.304.189
Troškovi proizvodnih usluga	342.213	562.324
Amortizacija	764.638	610.341
Troškovi rezervisanja	50.730	46.530
Nematerijalni troškovi	366.228	416.870
Finansijski rashodi	1.008.154	1.043.016
Ostali rashodi i gubici	5.030	22.914
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	651	9
Rashodi iz osn. prom. rač. pol. i isp. neznač. grešaka iz ran. perioda	70.262	19.965

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe u iznosu od 102.577.986 KM čini 96% ukupno iskazanih poslovnih rashoda i odnosi se na nabavku prirodnog gasa. Strukturu iskazanog troška čine fakture za nabavku i transport prirodnog gasa, provizija za izvršene usluge i drugi zavisni troškovi nabavke (špedicija, bankarska provizija). Prirodni gas se isporučuje iz Rusije na osnovu ugovora broj 643/00157629/210201 od 23. 1. 1997. godine i aneksa ugovora broj 81 od 26. 12. 2018. godine, koji je zaključen između Energoinvesta d.d. Sarajevo kao kupca i Gazprom Exporta, Ruska Federacija, kao prodavca. Transport gasa, shodno zaključenim ugovorima, vrši se transportnim sistemima FGZS-a kroz Ukrajinu i Mađarsku i JP „Srbijagas“ Novi Sad kroz Srbiju. Transport gasa u zemlji obavljaju Sarajevo-gas Istočno Sarajevo i Gas promet Pale. U nabavnu vrijednost gasa je uključena i provizija Energoinvesta d.d. Sarajevo za izvršeni uvoz gasa u iznosu 1% od plaćene vrijednosti za gas, transport i carinska davanja.

Troškovi nabavke prirodnog gasa zavise od kursa USD jer su cijene, kao i plaćanje nabavke i transporta gasa do granice BiH, ugovorene u USD. Prema podacima Društva, u periodu januar – decembar 2019. godine uvezeno je 178.315.708 Nm³ gasa, koji je u Sarajevu koštao 330 USD/Nm³, odnosno 575 KM/1000 Nm³. Troškovi nabavke i transport gasa do granice BiH, fakturirani od Gazprom Exporta, FGZS-a i JP Srbijagasa, čine 94,13% ukupne cijene koštanja gasa. Učešće ostalih troškova nabavke (špediterski troškovi, provizija uvoznika, transport u zemlji i bankarske naknade) u cijeni koštanja gasa je 2,23%.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su iznosu od 66.021 KM. U okviru ovog troška najveće učešće ima trošak električne energije (21.702 KM). Ostali materijalni troškovi odnose se na: troškove dizel goriva (18.855), kancelarijskog materijala (8.096 KM), tekućeg održavanja (6.096 KM), rezervnih dijelova za transportna sredstva (6.066 KM) i druge troškove (5.205KM).

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iznose 2.289.733 KM, a njihova struktura je sljedeća:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.289.733
Troškovi plaća i naknada plaća	1.876.118
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	263.285
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	150.330

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.876.118 KM. Plaća zaposlenika uređena je Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i pojedinačnim ugovorima. Osnovna plaća je proizvod koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta zaposlenika i prosječne mjesečne plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Visina plaće direktora regulisana je ugovorom u angažmanu u upravi Društva, a izvršnog direktora ugovorom o radno pravnom statusu, koji su sačinjeni u skladu sa članom 8. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH⁸ i Statutom Društva. Neto plaća direktora određena je u iznosu od 4, a izvršnog direktora od 3,5 prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Pored plaće, direktor i izvršni direktor imaju pravo i na ostala lična primanja, dodatke na plaću i naknade predviđene općim aktima.

⁸ „Sl. novine FBiH“, broj 12/09

Prema podacima za 2019. godinu, mjesečna plaća direktora i izvršnog direktora je netačno obračunata i isplaćena je u iznosu većem od odobrenog. Zbog netačnog obračuna, direktoru je više isplaćeno 4.861 KM, a izvršnom direktoru 3.614 KM (neto plaća sa porezom na dohodak). Isplatom plaće u iznosu većem od ugovorenog, kao i pripadajućih poreza i doprinosa, uvećani su troškovi Društva u iznosu od 13.648 KM. Za navedeno je dato obrazloženje da se radi o grešci u programu obračuna plaća jer nije redovno ažuriran u pogledu unosa potrebnih elemenata za obračun plaća. Od januara 2020. godine promijenjen je program za obračun i otklonjena je greška u obračunu plaća.

Najviša isplaćena neto plaća (sa porezom na dohodak) u Društvu u 2019. godini iznosi 4.334 KM, a najniža 1.278 KM.

Preporuka:

- **sačiniti ispravan obračun plaća za direktora i izvršnog direktora u skladu sa ugovorom, utvrditi sve razlike koje se odnose na obračun (neto plaća, porez na dohodak, doprinosi), i izvršiti povrat sredstava.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenika iznose 263.285 KM, a odnose se na: troškove toplog obroka (80.523 KM), troškove službenih putovanja (67.496 KM), regres (58.848 KM), naknadu za troškove prevoza na posao i sa posla (26.399 KM), ostale naknade (30.019 KM). Prava zaposlenika na naknade uređena su odredbama Pravilnika o radu i odlukama direktora.

Naknada za topli obrok u toku rada isplaćuje se u iznosu od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, u skladu sa članom 141. Pravilnika o radu.

Troškovi službenih putovanja iznose 67.496 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove smještaja (33.580 KM) i dnevnice za službena putovanja u inostranstvo (20.993 KM). Troškovi dnevnica i smještaja za službena putovanja u zemlji iznose 3.518 KM. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

Naknada za troškove prevoza na posao i sa posla isplaćuje se u visini mjesečne karte za prevoz. Pravilnikom o radu predviđeno je da se, u skladu sa finansijskim mogućnostima Društva, radnicima može osigurati organizovan prevoz ili karta za prevoz u javnom saobraćaju ili novčana protuvrijednost karte u iznosu koji se određuje godišnjim planom, ali internim aktom nisu definisani uslovi za ostvarivanje ovog prava.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) u 2019. godini iznosi 58.848 KM. Pravilnikom o radu predviđena je isplata ove naknade u skladu sa finansijskim mogućnostima Društva, a Odlukom uprave Društva od 29. 3. 2019. godine visina regresa je određena u iznosu od 900 KM po zaposleniku. Zakonom dozvoljeni neoporezivi iznos za isplatu ove naknade iznosi 447,50 KM (50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate) i na iznos iznad dozvoljenog neoporezivog iznosa plaćeni su pripadajući porez i doprinosi.

Ostale naknade u iznosu od 30.019 KM odnose se na isplate naknade zaposlenicima povodom dana Društva, za vjerske praznike, 8. mart, naknade u slučaju smrti radnika ili člana uže porodice i u slučaju teškog invaliditeta ili bolesti radnika ili člana uže porodice i druge naknade.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 150.330 KM i odnose se na troškove naknada članovima Nadzornog odbora (114.514 KM), članovima Odbora za reviziju (35.445 KM), članu Skupštine Društva (371 KM). U iskazani trošak, pored neto naknade, uključeni su i pripadajući porez i doprinosi. Visina mjesečne naknade predsjedniku Nadzornog odbora utvrđena je Ugovorom o angažmanu i isplaćuje se u iznosu od dvije prosječne plaće isplaćene u zadnja tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a članovima u iznosu od 80% naknade za predsjednika. Predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u iznosu od jedne prosječne plaće isplaćene u zadnja tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a članovima u iznosu od 80% od utvrđene mjesečne naknade predsjednika.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iznose 342.212 KM, a najznačajnije su usluge tekućeg održavanja gasnih postrojenja u iznosu od 164.279 KM. U proizvodne troškove uključene su i zaštitarske usluge od 93.686 KM za pružene usluge fizičke zaštite objekata Društva. Troškovi reklame i sponzorstva iznose 69.429 KM. U okviru ovog iznosa su troškovi po osnovu zaključenih ugovora o sponzorstvu, na osnovu odluke direktora, sa fizičkim licima, pravnim licima, udruženjima i savezima u oblasti kulture, nauke, sporta i privrede, po kojima je obaveza primaoca da promoviše i reklamira Društvo. Ugovorene pojedinačne isplate iznose od 1.000 KM do 7.000 KM. **Društvo nema interni akt kojim su definisani kriteriji odabira korisnika, niti način na koji se određuje iznos sredstava za dodjelu.**

Preporuka:

- **internim aktom urediti dodjelu sredstava za sponzorstvo: donijeti kriterije za dodjelu, način odabira korisnika i raspodjelu sredstava.**

Amortizacija i troškovi rezervisanja

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 764.638 KM. Amortizacija se obračunava linearnom metodom otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, primjenom zakonski dozvoljenih amortizacionih stopa.

Troškovi rezervisanja iznose 50.730 KM i utvrđeni su na osnovu izvještaja ovlaštenog aktuara za rezervisanja za otpremnine pri odlasku u penziju, jubilarne nagrade i neiskorištene dane godišnjeg odmora.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u iznosu od 366.229 KM odnose se na: poreze, naknade, takse i druge dažbine (106.441 KM), troškove pretplate na stručne časopise (69.370 KM), troškove članskih doprinosa (72.416 KM), poštanske i telekomunikacijske usluge (37.280 KM), troškove reprezentacije (21.192 KM) i drugo.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iznose 1.008.154 KM, a čine ih: negativne kursne razlike (853.346 KM), kamate po dugoročnom EBRD kreditu i kamate po kreditu WB-IDA 3029Gas, koji se plaća po sporazumu sa KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo (125.387 KM), kamate obračunate u skladu sa MFI-jem 16 – Najmovi (15.039 KM), ostali finansijski rashodi (13.720 KM) i ostalo.

Negativne kursne razlike posljedica su izmirenja obaveza prema isporučiocima gasa i pružaocima transportnih usluga jer se plaćanje vrši u USD, transakcija vezanih za kupovinu USD, te kursnih razlika po inokreditu i drugim obavezama iskazanim u stranim valutama (obaveza prema KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo). Ostali finansijski rashodi u iznosu od 13.720 KM odnose se na ukalkulisane troškove takse za nepovučena sredstva EBRD kredita.

7.1.2.3 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 70.262 KM. U dijelu od 69.064 KM su troškovi usluga transporta gasa kroz Republiku Srbiju (obračun penala za zakupljeni, a neiskorišteni transportni kapacitet) za zadnji kvartal 2018. godine, koji nisu bili rezervisani. Penali po ovom osnovu evidentirani su po fakturi JP „Srbijagas“ Novi Sad, koja je izdata u oktobru 2019. godine za period 1. 10. 2018. – 30. 9. 2019. godine.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2019. godini ostvarilo dobit u iznosu od 1.372.849 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja je za 59,3%. Poslovni prihodi iznose 103.537.881 KM, dok su poslovni rashodi 106.457.548 KM, što je dovelo do gubitka od poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.919.667 KM. Društvo je ostvarilo druge prihode u iznosu od 5.376.613 KM, te je pozitivan rezultat poslovanja tekuće godine prije svega rezultat naplaćenih, ranije otpisanih potraživanja u iznosu od 4.800.000 KM.

Ne možemo potvrditi tačnost iskazanog finansijskog rezultata s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i nije vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva,
- nisu izvršena rezervisanja za potencijalne negativne ishode po sudskim postupcima koji se vode protiv Društva.

Skupština Društva je 26. 6. 2020. godine donijela odluku o reinvestiranju dobiti tekuće poslovne godine u iznosu od 1.372.849 KM u razvojne infrastrukturne projekte Društva.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 47.930.675 KM. Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je sljedeća:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	47.930.675	47.999.320
Nematerijalna sredstva	167.730	101.100
Nekretnine, postrojenja i oprema	47.367.990	47.859.231
Imovina sa pravom korištenja	355.489	-
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	39.466	38.989
Dugoročni finansijski plasmani	44.800.000	49.600.000
Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana	(44.800.000)	(49.600.000)

Nematerijalna sredstva odnose se na ulaganja u softverske aplikacije koje iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno umanjeње vrijednosti. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se sljedećom tabelom:

	Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan. nam.	Transp. sredstva	Mat.sr. u pripremi i ostala	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Nabavna vrijednost							
	na 1. 1. 2019. godine	1.772.515	64.694.733	5.855.849	995.530	342.125	40.906.039	114.566.791
	direktna povećanja			63.851	3.182	539		67.572
	otuđenje i rashodovanje			(3.684)	(1.922)			(5.606)
	na 31. 12. 2019. godine	1.772.515	64.694.733	5.916.016	996.790	342.664	40.906.039	114.628.7570
2	Akumulirana amortizacija							
	na 1. 1. 2019. godine		60.096.176	5.546.651	862.663	202.070		66.707.560
	amortizacija		427.111	24.492	78.136	29.062		558.801
	otuđenje i rashodovanje			(3.672)	(1.922)			(5.594)
	na 31. 12. 2019. godine		60.523.287	5.567.471	938.877	231.132		67.260.767
3	Neto knjigovodstvena vrijednost							
	na 1. 1. 2019. godine	1.772.515	4.598.557	309.198	132.867	140.055	40.906.039	47.859.231
	na 31. 12. 2019. godine	1.772.515	4.171.446	348.545	57.913	111.532	40.906.039	47.367.990

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazane u iznosu od 47.367.990 KM. Prema računovodstvenim politikama Društva, nabavna vrijednost materijalnog stalnog sredstva će biti priznata kao sredstvo kada Društvo donese Odluku o nabavci, ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u Društvo i ako se nabavna vrijednost stalnog sredstva može pouzdano izmjeriti. U materijalna stalna sredstva svrstavaju se i rezervni dijelovi i pomoćna oprema kada se koriste uz opremu, očekuje da će se koristiti duže od jedne godine i da će njihova upotreba biti uz određeno materijalno stalno sredstvo. Stalna sredstva se vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Stalnu imovinu Društva čine: zemljište; objekti; gasovodi Kladanj – Sarajevo, Semizovac – Zenica i Visoko – Brnjaci; objekti mjerno-regulacionih stanica; ograde za gasovode; prilazni putevi, mostovi, objekti vodovoda, kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda; postrojenja i oprema, transportna sredstva i druga oprema.

Nekretnine postrojenja i opreme u pripremi u iznosu od 40.906.039 KM se u evidencijama iskazuju duži niz godina, a odnose se na implementaciju projekta Gasifikacija Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton). Predmet projekta je izgradnja gasovoda Zenica – Travnik, sa pratećim objektima za gasifikaciju Kantona (općine Busovača, Vitez, Novi Travnik i Travnik). Projektom je predviđeno da se, paralelno sa gasovodom, u isti rov polože dvije PEHD cijevi⁹ za polaganje optičkog kabla za potrebe prenosa podataka sistema nadzora i upravljanja gasovodom.

Ugovor za izvođenje radova i nabavku opreme sa konzorcijem Monter-SM d.d. Zagreb & GP-Put d.d. Sarajevo (dalje: Izvođač radova) zaključen je 23. 1. 2012. godine u vrijednosti od 12.495.030 EUR, sa rokom za završetak radova: 31. 10. 2013. godine. Za nadzor nad izgradnjom gasovoda ugovor je zaključen 25. 1. 2012. godine u vrijednosti od 378.110 EUR sa konzorcijem: Institut IGH d.d. Zagreb, Elmon Inženjering d.o.o. Sisak i Komsel d.o.o. Zagreb. Izgradnja gasovoda je bila u periodu 2012–2013. godine. Po okončanju radova, iako je nadzorni organ 27. 11. 2013. godine Izvođaču radova izdao potvrdu o preuzimanju radova, utvrđeni su nedostaci u izvedenim radovima koji bitno utiču na funkcionalnost, sigurnost i korištenje objekta. Izvođač radova, koji je imao ugovornu obavezu da brine o gasovodu do dana izdavanja odobrenja za upotrebu, napustio je gradilište, a nadzorni organ nije izdao novi certifikat o preuzimanju radova. Slijedom navedenog, Društvo je 21. 3. 2014. godine sa Izvođačem radova raskinulo ugovor, a aktivnosti oko mirnog rješenja spora nisu dovele do sporazuma. U toku je spor pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH jer je Izvođač radova 2. 11. 2015. godine podnio tužbu protiv Društva radi duga u iznosu od 3.361.386 KM (zadnja privremena situacija za radove i zadržani iznos retencije), a Društvo je 1. 6. 2016. godine uložilo protutužbu u iznosu od 12.157.415 KM zbog nedostataka na izvedenim radovima, izgubljene dobiti i za ugovorenu kaznu.

Tehnički pregled gasovoda nije završen, odnosno nije dobiveno odobrenje za upotrebu. Društvo je 16. 6. 2014. godine pokrenulo upravni spor protiv zaključka nadležnog Federalnog ministarstva prostornog uređenja od 15. 5. 2014. godine zbog neslaganja sa izvještajem komisije ovog ministarstva koja je radila tehnički pregled. Nakon toga je Federalna uprava za inspeksijske poslove izvršila inspeksijski nadzor i izdala Rješenje od 24. 8. 2015. godine, kojim nalaže Društvu da se obustavi upotreba izgrađenog magistralnog gasovoda Zenica – Travnik sa dvije PEHD cijevi na trasi gasovoda, i to do dana pribavljanja propisanog odobrenja za upotrebu.

Društvo je, radi rješavanja nastalih problema, obavještavalo resorno ministarstvo i Vladu FBiH o statusu projekta. Vlada FBiH je Zaključkom V. broj 1615/2015 od 26. 11. 2016. godine naložila formiranje Komisije za reviziju projekta, koju su sačinjavali uposlenici Društva i jedan predstavnik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Komisija je u periodu juni/juli 2016. godine sačinila Izvještaj revizije i izvođenja projekta Gasifikacija Srednjobosanskog kantona, kojim je obuhvatila sve faze realizacije projekta od septembra 2005. godine zaključno sa martom 2016. godine. Vlada FBiH je Zaključkom V. broj 1246/2016 od 8. 6. 2016. godine naložila Društvu da uputi zahtjev Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo da ispita sve okolnosti i eventualne nepravilnosti prilikom realizacije projekta, po čemu je Društvo postupilo.

⁹ Cijevi/kanali za zaštitu telekomunikacionih i energetskih kablova od mehaničkih oštećenja, hemijskih i ostalih uticaja

Prema navedenom, okončanje svih postupaka vezano za završetak gasovoda ne može se predvidjeti, kao i kada će u Društvo početi priticati ekonomske koristi od gasovoda. Uzimajući u obzir veliku vrijednost investicije, dužinu trajanja, kao i neizvjesnost ishoda rješavanja nastalih sporova i pritanja ekonomskih koristi u Društvo u skorijem periodu, Društvo je, na osnovu pokazatelja kojima raspolaže, trebalo na datum bilansa izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Fizičko starenje sredstva koje se ne upotrebljava dovodi do smanjenja ekonomskih koristi koje bi se mogle dobiti od sredstva.

Vezano za Projekat Gasifikacija Srednjobosanskog kantona ističemo i sljedeće:

Sporazum o razvoju distributivne mreže u Kantonu potpisale su 25. 1. 2010. godine Vlada FBiH i Vlada Kantona, koja se obavezala da će objavljivati tendere za dodjeljivanje koncesija za distribuciju gasa. U 2012. godini je objavljen javni poziv za dodjelu koncesije na koji nije bilo prijava i nije bilo daljih aktivnosti na dodjeli koncesija.¹⁰

Za realizaciju projekta korištena su i kreditna sredstva Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) po ugovoru od 27. 1. 2010. godine u iznosu od 17.000.000 EUR, od čega je povučen iznos od 28.954.176 KM (14.804.035 EUR), a nije povučeno 4.294.934 KM (2.195.965 EUR). **Prema podacima Društva, taksa na nepovučena sredstva u periodu od 2011. do 2018. godine iznosi 556.094 KM (284.326 EUR).**

Imovina sa pravom korištenja iznosi 355.489 KM (vrijednost obaveze 533.234 KM umanjeno za amortizaciju u iznosu od 177.745 KM). Početkom primjene MSFI-ja 16 – Najmovi, i Odluke Uprave od 3. 2. 2020. godine, iskazuje se imovina sa pravom korištenja koja predstavlja pravo najmoprimca na korištenje imovine tokom trajanja najma. Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Imovina sa pravom korištenja se mjeri po sadašnjoj, diskontovanoj vrijednosti svih budućih plaćanja u vezi sa najmom koja su ugovorena a nisu još izvršena. Kamatna stopa koju Društvo primjenjuje za izračun sadašnje (diskontovane) vrijednosti obaveze je 3,31%.

Dugoročni finansijski plasmani u iznosu od 44.800.000 KM (ispravka vrijednosti plasmana 44.800.000 KM) su dugoročna potraživanja od kupca KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo (u daljem tekstu: Dužnik) u skladu sa Ugovorom o reprogramu duga (u daljem tekstu: Reprogram). Reprogram sa Dužnikom zaključen je 30. 6. 2018. godine, a na osnovu saglasnosti Skupštine Društva od 9. 4. 2018. godine. Potraživanje Društva od Dužnika pri zaključivanju Reprograma je iznosilo 52.000.00 KM i plaćanje je reprogramirano na period otplate od 15 godina, uz sljedeće uslove:

- dužnik će godišnje uplaćivati jednu ratu u iznosu od 1.200.000 KM sa dospeljećem do 15. decembra svake godine, sve do 2031. godine,
- posljednja rata u iznosu od 35.200.000 KM će biti plaćena na način utvrđen posebnim ugovorom o reprogramu koji će ugovorne strane zaključiti najkasnije do 1. 12. 2032. godine.

Reprogramom je ugovoren i obračun kamata¹¹ u visini od 1% uz pojedinačna plaćanja, a u slučaju urednog ispunjenja ugovorenih obaveza kamate će biti otpisane, što će se urediti posebnim sporazumom ugovornih strana. Redovno izmirivanje uplata Dužnika je obezbijeđeno bjanko ovjerenim mjenicama sa mjeničnim ovlaštenjem za popunu i podnošenje mjenica na naplatu. Potpisivanjem Reprograma Dužnik se obavezao, pored redovnog plaćanja po Reprogramu, da redovno izmiruje i tekuće obaveze prema Društvu za prirodni gas. S obzirom na to da su ova potraživanja od Dužnika u ranijim godinama bila tužena, Društvo je nakon zaključivanja Reprograma povuklo tužbu protiv Dužnika. Tokom 2019. godine Dužnik je po ovom osnovu uplatio četiri rate u ukupnom iznosu od 4.800.000 KM.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa za svako pojedinačno sredstvo, a osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrijednost stalnog sredstva. Najmanje jednom godišnje se donosi Odluka o amortizaciji stalnih sredstava. Na prijedlog Uprave Društva, stope amortizacije stalnih sredstava utvrđuje Nadzorni odbor Društva.

¹⁰ Izveštaj komisije za reviziju Projekta i izvođenje Projekta gasifikacije Srednjobosanskog kantona, juni/juli 2016. godine

¹¹ Obračun kamata se evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Na osnovu Odluke Nadzornog odbora od 27. 12. 2019. godine, stope amortizacije stalnih sredstava sa procijenjenim korisnim vijekom trajanja za 2019. godinu su:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (godina)	Stopa amortizacije (%)
Gasovod	20	5
Oprema za gasovod	8	12,5
Antenski sistemi	8	12
Alati mehanički	8	12,5
Alati električni	7	14,3
Namještaj i ostala kancelarijska oprema	od 5 do 14	7-20
Džipovi i kombi vozila	7	14,3
Putnički automobili	6,50	15,5
Računarska oprema	5	20
Nematerijalna sredstva	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Uprava je informacijom od 1. 7. 2020. godine, obrazložila primjenu računovodstvene politike preispitivanja vrijednosti dugoročne imovine. Smatramo da navodi iz obrazloženja ne potvrđuju da je izvršen test na umanjenje vrijednosti stalnih sredstava u cilju njihovog vrednovanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, nego redovan popis i utvrđivanju postojanja i upotrebljivosti stalnih sredstava.

S obzirom na to da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva i da nije izvršena procjena umanjenja vrijednosti sredstava u skladu sa MRS-om, ne može se potvrditi da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, koji propisuje obavezu primjene MRS-ova.

Vlasništvo nad nekretninama

Prema podacima sektora za pravne i opće poslove, Društvo posjeduje podatke o ukupnom broju nekretnina i statusu rješavanja imovinskopravnih odnosa, odnosno za koliko građevinskih objekata sa zemljištem su provedeni i okončani postupci upisa imovine Društva u zemljišnoknjižne evidencije. Prema podacima, manji dio postupaka je okončan, a dinamika upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće zemljišnoknjižne evidencije, kojim se dokazuje vlasništvo nad imovinom, uslovljena je aktivnostima ranijih vlasnika magistralnog gasovoda Kladanj – Sarajevo i Semizovac – Zenica, sa pripadajućim objektima i instalacijama. **Ovi objekti su preneseni Društvu po ugovorima sa KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo i Željezara „Zenica“ Zenica iz 2000. godine, a nisu bile osigurane odgovarajuće zemljišnoknjižne isprave.** Također, na dužinu rješavanja upisa utiče i promjena titulara vlasništva na određenim parcelama, te harmonizacija katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka. Provode se aktivnosti na rješavanju vlasničkih evidencija, ali **dužina trajanja postupaka i nepostojanje ogovarajućih zemljišnoknjižnih isprava kod prethodnih vlasnika imovine ukazuje na postojanje neizvjesnosti skorog rješavanja upisa imovine Društva u zemljišnoknjižne evidencije.**

Hipoteke i založno pravo

Prema izjavi Uprave, Društvo nema ograničenja u raspolaganju nad imovinom i nema date evidentirane hipoteke ili druga založna prava na imovini, date u svoje ime i svoj ili tuđi račun.

Preporuke:

- **na datum bilansa izvršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine;**
- **izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u toku kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine;**
- **intenzivirati aktivnosti na obezbjeđenju dokaza o vlasništvu za nekretnine kojima Društvo raspolaže radi uknjižbe nekretnina u zemljišnoknjižne evidencije.**

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
		KM
TEKUĆA SREDSTVA	40.211.689	42.848.611
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar i proizvodi	82.996	84.898
Dati avansi	1.893.950	2.809.707
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17.076.443	18.201.765
Kratkoročna potraživanja	21.036.922	21.638.321
Potraživanja za PDV	87.554	96.088
Aktivna vremenska razgraničenja	33.824	17.832

7.2.2.1 Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar i proizvodi

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara na datum bilansa imaju sljedeću strukturu:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
		KM
ZALIHE	82.996	84.898
Sirovine i materijal	82.996	84.898
Autogume i ambalaža	8.093	7.606
Sitan inventar	116.291	115.074
Zaštitna odjeća	19.456	23.218
Ispravka vrijednosti	(143.840)	(145.898)

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i autoguma se vrednuju po nabavnoj vrijednosti (trošku nabavke). Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Sitan inventar se otpisuje 100% metodom prilikom stavljanja u upotrebu. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke i drugi troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Zalihe se prate količinski, ali nije utvrđena njihova neto nadoknadiva vrijednost na datum bilansa, niti postoji podatak o stvarnoj ročnosti zaliha za duži period. Nije prezentirano da je izvršeno potrebno usklađivanje kako je dato obrazloženjem od 18. 6. 2020. godine. Smatramo da navodi iz obrazloženja ne potvrđuju da je izvršena procjena zaliha u cilju njihovog vrednovanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, nego redovan popis i utvrđivanje postojanja i upotrebljivosti zaliha. S obzirom na to da zalihe nisu vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, prema kojem se one vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža, ne može se potvrditi iskazana vrijednost zaliha.

Preporuka:

- vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha materijala izvršiti u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja njihove vrijednosti.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
		KM
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	17.076.443	18.201.765
Transakcijski računi – domaća valuta	16.790.298	18.065.596
Devizni računi	237.627	95.184
Novčana sredstva u bankama - Kartice	33.913	0
Izdvojena novčana sredstva	14.545	14.545
Blagajna – domaća valuta	60	73
Sudski depoziti	0	26.367

Novčana sredstva Društva nalaze se na transakcijskim računima u domaćoj i inostranoj valuti (USD i EUR) kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo, UniCredit banke d.d. Mostar i Sberbanke BH d.d. Sarajevo i u blagajni Društva. Glavni račun Društva, od marta 2019. godine, vodi se kod Sberbanke d.d. Sarajevo, a do tada je bio kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo. Stanje novčanih sredstava je usaglašeno sa bankama.

Društvo ima dvije bankovne kartice i stanje novčanih sredstava na tim računima iznosi 33.913 KM. Odlukom o načinu držanja i postupanja bankovnom karticom od 1. 11. 2019. godine, Uprava Društva uredila je način držanja i postupanja bankovnom karticom VISA Business Electron za potrebe plaćanja troškova službenih putovanja zaposlenika i Uprave Društva. Upotreba kartice je dozvoljena uz saglasnost direktora Društva, isključivo u svrhu i u iznosima koje on odobri. **Raspoloživi iznos novčanih sredstava na bankovnim karticama nije ograničen i nije dokumentovano da je procijenjeno, odnosno utvrđeno kolike su stvarne potrebe za novčanim sredstvima za plaćanje troškova službenih putovanja zaposlenika i Uprave Društva.**

Preporuka:

- **procijeniti stvarne potrebe za novčanim sredstvima i utvrditi maksimalnu visinu sredstava na bankovnoj kartici za plaćanje troškova službenih putovanja zaposlenika i Uprave Društva.**

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja:	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	21.036.922	21.638.321
Potraživanja od kupaca	48.574.531	49.298.967
Ispravka vrijednosti potraživanja	(28.189.330)	(28.189.330)
Neto potraživanja od kupaca	20.385.201	21.109.637
Druga kratkoročna potraživanja	651.721	528.684

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama je uređeno da se usklađivanje vrijednosti potraživanja na teret rashoda perioda vrši kod neizvjesnosti naplate. Neizvjesnost u naplati nastaje ako je istekao rok naplate potraživanja, kao i kad je dužnik duži period nelikvidan, zbog čega naplata potraživanja ne bi bila moguća ili neizvjesna. Za potraživanja od kupaca, čiji je rok naplate stariji od 365 dana dospijeća za plaćanja, ili ako je pokrenut sudski spor, vršit će se usklađivanje vrijednosti potraživanja na teret rashoda perioda.

Ročna struktura potraživanja od kupaca na datum bilansa bila je sljedeća:

Period	do 30 dana	od 30 do 60 dana	od 60 do 180 dana	preko 365 dana	UKUPNO
Iznos potraživanja	20.319.474	40.193	22.396	3.138	20.385.201

Prema podacima o ročnosti potraživanja, najveći dio su potraživanja iz decembra 2019. godine, dok su potraživanja preko jedne godine ispravljena na teret rashoda poslovanja. U strukturi potraživanja od kupaca najznačajnija su najvećeg kupca – KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo, čija obaveza za isporuke iz decembra 2019. godine iznosi 17.383.541 KM. Sa ovim kupcem Društvo je zaključilo Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom 10. 10. 2018. godine na period od 15 godina. Ugovorom su uređeni međusobni odnosi u pogledu količina, dinamike isporuka, mjerenja, cijena, plaćanje i drugo. Naplata potraživanja je osigurana bjanko mjenicama, koje kupac dostavlja najkasnije do 10. januara svake godine za isporuke u toj godini.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca je u istom iznosu kao i sumnjiva i sporna potraživanja od 28.189.330 KM jer se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna vrši i evidencija na teret rashoda poslovanja. Ispravka vrijednosti potraživanja je ista kao i prethodne godine, a najvećim dijelom od 24.313.238 KM odnosi se na ispravku potraživanja od Tvornice glinice Birač a. d. Zvornik, u stečaju. Predstavnici Društva učestvuju u Odboru povjerenika za naplatu potraživanja od ovog preduzeća, a Društvo, kao jedan od najvećih povjerenika, uputilo je zahtjev stečajnom upravniku za prodaju udjela koje Birač ima u „Alumini“ d.o.o. Zvornik, čiji je 100% vlasnik. Ispravljena su i potraživanja od Tvornice Vapna Kreševo u iznosu od 2.252.563 KM koja su utužena, ali postupak još nije okončan.

Potraživanja za kupcima su usaglašena, a Društvo za kašnjenje u plaćanju vrši obračun kamata koji se evidentira vanbilansno. Pri usaglašavanju stanja, kupci ne prihvataju iskazani obračun kamata.

Druga kratkoročna potraživanja koja su iskazana u iznosu od 651.721 KM, najvećim dijelom od 650.502 KM su potraživanja za plaćene akontacije poreza na dobit.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa kapital ima sljedeću strukturu:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	52.135.866	50.763.017
Osnovni kapital	50.000	50.000
Zakonske rezerve	12.500	12.500
Druge rezerve	26.001.337	26.001.337
Neraspoređena dobit ranijih godina	24.699.180	21.539.348
Neraspoređena tekuća dobit	1.372.849	3.159.832

Osnovni kapital u iznosu od 50.000 KM utvrđen je osnivačkim aktom Društva.

Zakonske rezerve su evidentirane u iznosu od 12.500 KM. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima obavezna zakonska rezerva iznosi 25% osnovnog kapitala.

Neraspoređena dobit ranijih godina iskazana je u iznosu od 24.699.180 KM. Nakon što je Porezna Uprava FBiH provela kontrolu Društva i ispostavila rješenje od 31. 7. 2018. godine o dodatnim obavezama, izvršene su korekcije finansijskih izvještaja prethodnih perioda (od 2014. do 2017. godine). Tokom 2019. godine Skupština Društva je stavila van snage prethodne Odluke o usvajanju godišnjih finansijskih izvještaja, te donijela odgovarajuće odluke o usvajanju izmijenjenih finansijskih izvještaja za isti period kao i odluke o raspodjeli dobiti/pokriću gubitka za isti period.

Odlukom Skupštine Društva od 1. 7. 2019. godine izvršen je raspored dobiti ostvarene u 2018. godini u iznosu od 3.159.832 KM za reinvestiranje u razvojne infrastrukturne projekte Društva.

7.2.4 Dugoročna rezervisanja

Odloženi prihodi iskazani su u iznosu od 1.048.409 KM. Iznos od 648.215 KM su donirana sredstva za konsultante, iz perioda 2011–2013. godine za gasovod Zenica – Travnik za koji se ne vrši sučeljavanje prihoda i rashoda s obzirom na to da gasovod nije završen. Iznos od 400.194 KM je preostali iznos odloženog prihoda za donirane čelične cijevi, u 2008. godini od firme „Setro“ d.o.o. Kreševo, za gasovod Visoko – Brnjaci. Tokom perioda njegovog korištenja vrši se sučeljavanje prihoda sa rashodima u visini obračunate amortizacije, na iznos primljene donacije, u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

7.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa struktura obaveza je sljedeća:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE	34.958.088	38.993.626
Dugoročne obaveze	11.615.485	13.997.083
Kratkoročne obaveze	22.984.590	24.647.199
Kratkoročne finansijske obaveze	2.904.270	2.657.381
Obaveze iz poslovanja	15.980.810	18.381.800
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	139	157
Druge obaveze	2.078.300	2.077.837
Obaveze za PDV	1.277.147	867.747
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	743.924	662.277
Pasivna vremenska razgraničenja	358.013	349.344

7.2.5.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iznose 11.615.485 KM, od čega se na dugoročni dio obaveza za kredit Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnosi 9.854.777 KM. Kredit u iznosu od 17.000.000 EUR odobren je 2010. godine, sa rokom otplate od 12 godina i grace periodom od tri godine, uz kamatu Euribor+1%. Sredstva su namijenjena za finansiranje izgradnje gasovoda Zenica – Travnik (Projekat gasifikacije Srednjobosanskog kantona).

U okviru dugoročnih obaveza iskazana je i obaveza prema KJKP-u „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo za plaćanje kredita WB-IDA 3029Gas, u iznosu od 1.577.107 KM. Ugovorom o zajedničkom obezbjeđenju sredstava za otplatu kredita IDA 3029 BOS, od 17. 12. 2014. godine, Društvo je preuzelo obavezu otplate kredita Svjetskoj banci, na način da pristigle anuitete uplaćuje na račun KJKP-a „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo. Godišnji anuiteti dospijevaju 15. juna i 15. decembra svake godine do konačne otplate 2032. godine. Ovaj ugovor je zaključen na osnovu preuzimanja magistralnog gasovoda Kladanj – Sarajevo, kojim su, pored imovine, prenesene i obaveze za dio neotplaćenih kredita prema inokreditorima, koji su korišteni za izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju gasovoda.

Dugoročne obaveze za zakup poslovnog prostora i garaža u iznosu od 183.601 KM su iskazane u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi.

7.2.5.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze su najvećim dijelom obaveze iz poslovanja, kratkoročne finansijske obaveze, druge obaveze i obaveze po osnovu poreza na dodanu vrijednost.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane u iznosu od 2.904.270 KM odnose se na kratkoročni dio obaveza: za kredit EBRD (2.463.694 KM), za preuzete obaveze za otplatu kredita WB-IDA 3029Gas (262.853 KM) prema KJKP-u „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo, te za obavezu zakupa po osnovu primjene MSFI-ja 16 – Najmovi (177.723 KM). Ugovorom o zajedničkom obezbjeđenju sredstava za otplatu kredita WB-IDA 3029Gas, Društvo se obavezalo da svoje učešće u otplati kredita redovno uplaćuje na račun KJKP-a „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo. U 2019. godini nije uplaćen kratkoročni dio obaveze, s obzirom na to da se plaćanje vrši po prijemu obavijesti od KJKP-a „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo, a koja nije dostavljena.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 15.980.810 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima iz inostranstva (15.549.356 KM) i obaveze prema dobavljačima u zemlji (431.454 KM). Obaveze prema dobavljačima iz inostranstva najvećim dijelom se odnose na nabavku prirodnog gasa iz Ruske Federacije (Gazprom Export 11.466.354 KM) i njegov transport do granice Bosne i Hercegovine (FGZS 645.691 KM). Nabavka prirodnog gasa vrši se na osnovu ugovora iz 1997. godine i aneksa broj 81 iz 2018. godine zaključenog između Energoinvesta d.d. Sarajevo (dalje: Energoinvest) kao kupca i Gazprom Exporta, Ruska Federacija, kao prodavca. Za transport gasa Energoinvest i Društvo su zaključili ugovore sa FGZS-om Mađarska i JP Srbijagas Novi Sad. U knjigovodstvenim evidencijama Društva evidentirani su ulazni računi inodobavljača: Gazprom Export, FGSZ i JP Srbijagas. Račun Gazprom Exporta, koji je evidentiran u knjigovodstvu, u skladu sa zaključenim ugovorom o nabavci gasa, naslovljen je na Energoinvest, a ne na Društvo. Također, Energoinvest kao uvoznik prirodnog gasa, na osnovu ispostavljenih faktura inodobavljača, izdaje fakturu za uvezeni gas i njegov transport Društvu, na kojoj se navode i upute za plaćanje, a kao prilog dostavlja se prateća dokumentacija za predmetni uvoz. Plaćanje fakture prema inodobavljačima vrši Društvo, kao i plaćanje uvoznog PDV-a za uvoznika. Društvo po prijemu fakture od Energoinvesta na obavezama prema ovom dobavljaču evidentira samo PDV po fakturi, a ne cjelokupni iznos fakture. Plaćanje koje Društvo vrši za uvoznika uređeno je Sporazumom o regulisanju međusobnih odnosa u vezi nabavke prirodnog gasa za potrebe FBiH, zaključenim 5. 1. 1998. godine između Energoinvesta i Društva. **Slijedom navedenog, priznavanje obaveza nije izvršeno prema stvarnom sadržaju primljenih ulaznih faktura, zbog čega ne možemo potvrditi da je u postupljeno u skladu sa članom 13. i 14. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva kojima je utvrđeno da se obaveze u poslovne knjige evidentiraju na osnovu knjigovodstvenih isprava kojima se dokazuje nastanak poslovnog događaja.**

Preporuka:

- **obaveze prema dobavljačima evidentirati na osnovu knjigovodstvenih dokumenata kojima se dokazuje nastanak poslovnog događaja, u skladu s Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.**

Druge obaveze u iznosu od 2.078.300 KM najvećim dijelom od 2.000.000 KM su obaveze za donacije pravnim licima, na osnovu odgovarajućih odluka o raspodjeli dobiti za 2017. i 2018. godinu. Prema informaciji od 8. 7. 2020. godine, sredstva predviđena za donacije će se preusmjeriti za kapitalne projekte Društva. U okviru ove grupe obaveza evidentirane su i obaveze za kamate po kreditima, koje na datum bilansa iznose 77.747 KM.

Obaveze za PDV u iznosu od 1.277.147 KM su obaveze za plaćanje PDV-a za decembar 2019. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 743.924 KM su obaveze za naknadu za korištenje šuma (544.530 KM) i članarinu turističkim zajednicama (199.394 KM). Obaveza za naknadu za šume su iz perioda 2013–2019. godine, od čega obaveza za 2019. godinu iznosi 76.240 KM. Obaveze za članarinu turističkoj zajednici su iz perioda 2013–2015. godine i dio iz 2019. godine.

7.2.5.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iznose 358.013 KM. Čine ih rezervisanja po MRS-u 19 – Primanja zaposlenih (282.910 KM) i ostali obračunati rashodi (75.103 KM). Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i neiskorištene dane godišnjeg odmora izvršena su na osnovu procjene ovlaštenog aktuara. Ostali obračunati rashodi u najvećem dijelu se odnose rezervisanja za troškove penala (obračun penala za zakupljeni, a neiskorišteni transportni kapacitet) za posljednji kvartal godine po ugovoru sa Srbijagasom Novi Sad (44.524 KM) i troškove usluge revizije (10.000 KM).

7.2.6 Vanbilansna evidencija

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva u članu 7. uređeno je da su u vanbilansnoj evidenciji poslovni događaji koji u trenutku nastanka nemaju direktan uticaj na pozicije bilansa stanja, ali su značajni sa stanovišta ocjene upotrebljavane tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza, kontrole poslovnih procesa i informisanja. Vanbilansna evidencija u iznosu od 32.997.855 KM odnosi se na:

- dug Republike Srpske za utrošeni gas iz perioda oktobar 1995. godine – april 1997. godine u vrijednosti od 10.313.165 KM (5.900.000 USD po kursu na 31. 12. 2019. godine). Dug Republike Srpske je u periodu januar 1999. godine – decembar 2001. godine otplatila FBiH, odnosno Društvo, kao uslov za nastavak isporuke gasa. Društvo je ovaj dug otplaćivalo putem mjesečnih proforma računa ispostavljenih od Gazprom Exporta jer je od svog formiranja 1997. godine, uz saglasnost Energoinvesta Sarajevo, preuzelo izvršenje ugovora u oblasti gasne privrede, pa tako i izmirenje obaveze iz 1996. godine. Imajući u vidu ove činjenice, Vlada FBiH (legitimisana u pogledu podjele duga), Energoinvest Sarajevo (legitimisan kao nosilac duga prema Gazprom Export) i Društvo (legitimisan kao nosilac otplate duga) potražuju od Vlade Republike Srpske povrat sredstava uplaćenih u njeno ime. **Dokumentacija sa zahtjevom za povrat sredstava u više navrata dostavljena je Vladi Republike Srpske. Budući da se radi o dugu koji je nastao prije formiranja Društva i koji se treba regulisati u međuentitetskim odnosima koji nisu njegovoj nadležnosti, Društvo nema drugih podataka o aktivnostima nadležnih institucija;**

- zatezne kamate obračunate kupcima za utrošeni, a neizmireni prirodni gas u iznosu od 22.684.689 KM, od kojih se najveći iznos od 19.178.366 KM odnosi na KJKP „Sarajevogas“ Sarajevo. Društvo kvartalno vrši obračun kamata za neplaćene fakture i evidentira ih na vanbilansnoj evidenciji. Najveći broj kupaca ne prihvata obračun kamata, a u slučaju naplate kamate iskazuje se prihod i vrši se isknjižavanje iz vanbilansne evidencije.

Preporuka:

- **inicirati aktivnosti prema nadležnim institucijama vezano za dugovanje Republike Srpske za utrošeni prirodni gas.**

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima ukupni novčani primici iznose 1.749.137 KM, a ukupne novčane isplate su 2.874.459 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom od 1.125.322 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Vrijednosti po pojedinačnim pozicijama Izvještaja o promjenama na kapitalu za 2019. godinu usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, te sa članom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su samo osnovni podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date druge potrebne informacije i dodatna pojašnjenja.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Uprava nije objavila u Bilješkama uz finansijske izvještaje sve potrebne informacije, u skladu sa MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, te dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2019. godinu sastavni je dio Poslovno-finansijskog plana poslovanja za 2019–2021. godinu, koji je Skupština Društva usvojila krajem juna 2019. godine. Planirana je nabavka dobara, usluga i radova, ali i ostalih troškova u ukupnom iznosu od 2.422.756 KM, od čega: robe (818.706 KM), usluge (1.283.050 KM) radovi (221.000 KM), te ostali troškovi (221.000 KM). Planom su određeni postupci za provođenje nabavki, ali su navedene nabavke za koje nije predviđeno kojim će se postupkom provoditi, npr. licencirani softver (procijenjene vrijednosti 90.000 KM), građevinski i mašinski radovi na gasovodu (procijenjene vrijednosti 100.000 KM), a za vrstu postupka kojim će se provoditi navedeno je: „prema vrijednostima pojedinačnih nabavki“. Ovakav uopšten način navođenja predmeta nabavke nije u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon),¹² kojim je propisano da ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je predviđena u planu nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka.

Prema podacima Društva, u 2019. godini ugovorene su nabavke u vrijednosti od 828.573 KM, što je samo 34,2% u odnosu na planirane nabavke. Provedeno je 149 postupaka nabavki, i to: jedan otvoreni, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci, devet konkurentskih zahtjeva, 136 direktnih sporazuma, a jedan postupak proveden je primjenom aneksa II dio B. Dio provedenih postupaka planiran je planom nabavki za 2018. godinu. Revidirani su postupci nabavke: otvoreni postupak – nabavka električne energije (119.996 KM), pregovarački bez objave obavještenja (105.371 KM), konkurentski zahtjev (89.760 KM), aneks II dio B (249.125 KM) i direktni sporazumi (27.390 KM).

¹² „Sl. glasnik BiH“, broj 39/14

Uvidom u revidirane postupke konstatovano je sljedeće:

➤ tokom 2019. godine za nabavku usluga fizičke zaštite objekata za servisno-poslovni objekat u Reljevu i mjernu stanicu u Kladnju, a nakon što je istekao ugovor iz prethodnog perioda (ugovor od 26. 6. 2018. godine sa „SOKO BH“ d.o.o. Tuzla koji je iznosio 91.980 KM ili 5,25 KM/satu), provedena su dva postupka:

- pregovarački postupak bez objave obavještenja, po kojem je 9. 7. 2019. godine zaključen ugovor sa „SOKO BH“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 48.427 KM (5,70 KM/satu), na period od šest mjeseci od momenta uvođenja u posao,

- postupak primjenom aneksa II dio B, radi osiguranja pružanja usluge po isteku ugovora koji je zaključen na šest mjeseci, za pružanje usluge za period 2020/2021. godine. Ugovor sa „SOKO BH“ d.o.o. Tuzla je potpisan 30. 12. 2019. godine, u iznosu od 249.125 KM (7,10 KM/satu).

Kod provođenja postupka uz primjenu aneksa II dio B, Pozivom za dostavu ponuda (tačka 26.) navedeno je da nakon okončanja pregovora sa svim pozvanim ponuđačima komisija za nabavke ocjenjuje ponude, finalizira Zapisnik i predlaže ugovornom organu Odluku o izboru ili Odluku o poništenju postupka. Iako je pregovaranje bilo predviđeno Pozivom, prema Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, nije vršeno pregovaranje i postupak nije proveden u skladu sa zahtjevima Poziva, čime je propuštena mogućnost da se smanji cijena ponuđene usluge.

Iako su za nabavku usluga fizičke zaštite objekata za servisno-poslovni objekat u Reljevu i mjernu stanicu u Kladnju provedeni predviđeni postupci nabavke, smatramo da zbog neprovođenja predviđenih pregovora u skladu sa Pozivom nisu postignuti najbolji efekti za ugovorni organ. Također, s obzirom na procijenjeni iznos nabavke i kontinuitet u potrebi za pružanjem navedenih usluga, ugovorni organ je mogao provesti drugi, transparentniji postupak nabavke usluga fizičke zaštite objekata. Posebno ukazujemo na ugovorenu cijenu usluge koja kod istog pružaoca usluge sa kojim su zaključeni ugovori u periodu od dvije godine ima rast od 24,5%. Neophodna je veća transparentnost i osiguranje pravične i aktivne konkurencije svih potencijalnih ponuđača, u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava;

➤ konkurentski postupak nabavke licenci za Microsoft proizvode/software poništen je neposredno prije vremena predviđenog za otvaranje primljenih ponuda. U obrazloženju za poništavanje postupka ugovorni organ je naveo su nakon objave pokretanja postupka nabavke utvrđeni određeni propusti u primjeni postupka i da se postupak poništava u skladu sa članom 69. stav 1. tačka b. Zakona. Poništavanje postupka javne nabavke zbog „utvrđenih propusta“ nije u skladu sa članom 69. stav 2. Zakona, prema kojem su razlozi za poništavanje postupka: nije primljena nijedna ponuda, nije primljen odgovarajući broj ponuda određen zakonom, primljene ponude nisu prihvatljive, cijene pristiglih ponuda su znatno iznad procijenjenih, i drugo. Također, navedeno nije u skladu sa članom 69. stav 3. Zakona, po kojem ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. **Budući da odluka o poništenju postupka nije detaljno obrazložena, nije donesena iz razloga propisanih Zakonom, kao i da se nije radilo o propustima van kontrole ugovornog organa, poništenje postupka nabavke nije u skladu sa Zakonom.** Na navedeni postupak se žalio ponuđač „Time Code“ d.o.o. Sarajevo, a Ured za razmatranje žalbi je usvojio žalbu i naložio ugovornom organu da nastavi postupak javne nabavke.

Ugovorni organ nema uspostavljene odgovarajuće kontrole koje bi pravovremeno uočile propuste kod pokretanja postupka javnih nabavki i spriječile da se donesu odluke o poništenju postupka koje nisu u skladu sa odredbama Zakona. Plan javnih nabavki nije donesen pravovremeno, utvrđeni su propusti u procesu planiranja i provođenju postupka, a kod pojedinih postupaka nabavki nisu provođene aktivnosti na postizanju transparentnosti i najboljih finansijskih efekata za Društvo.

Preporuka:

- **plan javnih nabavki donositi pravovremeno, sa svim neophodnim elementima. Kod odabira postupka nabavke birati one koji obezbjeđuju najveću transparentnost i aktivnu konkurenciju svih potencijalnih ponuđača, a poništavanje postupaka vršiti u slučajevima predviđenim Zakonom o javnim nabavkama.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Sektora za pravne poslove, protiv Društva je pokrenuto devet sudskih sporova procijenjene vrijednosti od 86.268 KM, i to po osnovu duga 40.968 KM, radnih sporova 30.300 KM i za naknadu štete 15.000 KM. **Sektor za pravne poslove je u planu poslovanja naveo da je za sudske sporove koji se vode potrebno rezervisati sredstva u iznosu od 100.000 KM radi eventualne naknade štete po tužbama, plaćanja sudskih taksu, te naknade za ekspropirano zemljište sudskim putem ili sporazumom. Društvo nije izvršilo rezervisanje za moguće negativne ishode po sporovima u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.**

Za gasovod Zenica – Travnik u toku je arbitražni postupak u vrijednosti od 3.361.386, na koji je Društvo uložilo protutužbu u vrijednosti od 12.157.415 KM. Društvo ne raspolaže izvjesnim pokazateljima o mogućem ishodu arbitražnog postupka, te po tom osnovu nisu planirani potencijalni prihodi/rashodi.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na 31. 12. 2019. godine, pokrenulo sedam sudskih postupaka protiv dužnika radi naplate svojih potraživanja u ukupnom iznosu od 2.889.218 KM.

U postupcima koje je Društvo vodilo protiv pravnih lica koja su u stečaju, visina priznatog potraživanja Društva iznosi 26.847.816 KM. Stečajni postupak koji je otvoren nad Tvornicom glinice Birač još uvijek nije okončan, te od 2013. godine Društvo svoje učešće u postupku ostvaruje sudjelovanjem u radu Odbora povjerilaca.

Preporuka:

- **izvršiti rezervisanje za potencijalne obaveze po mogućim negativnim ishodima sudskih sporova, u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.**

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo je 11. 8. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U njemu su navedena obrazloženja po svim preporukama koje su date za utvrđene propuste i nepravilnosti i iznesena su neslaganja sa utvrđenim nalazima koji se odnose na: planiranje, donošenje plana poslovanja i finansijskog plana; interne akte; troškove; sredstva i obaveze. Prihvatili smo dio komentara koji se odnose na troškove i obaveze, a ostale nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, a time i na kvalifikaciju koja je osnov za dato mišljenje.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin

Tim za reviziju

Mujesira Cocalić, voditeljica tima

Amira Muhić, članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	103.537.881	91.703.612
1	Prihodi od prodaje robe	103.491.393	91.651.115
2	Prihodi od prodaje učinaka	3.040	3.920
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	43.448	48.577
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	106.457.548	89.654.764
1	Nabavna vrijednost prodane robe	102.577.986	85.640.478
2	Materijalni troškovi	66.020	74.032
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	2.289.733	2.304.189
4	Troškovi proizvodnih usluga	342.213	562.324
5	Amortizacija	764.638	610.341
6	Troškovi rezervisanja	50.730	46.530
7	Nematerijalni troškovi	366.228	416.870
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	0	2.048.848
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	2.919.667	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	575.638	758.856
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	3.981	13.777
3	Pozitivne kursne razlike	571.657	745.079
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	1.008.154	1.043.016
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	141.088	190.471
3	Negativne kursne razlike	853.346	825.344
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	13.720	27.201
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	432.516	284.160
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	0	1.764.688
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	3.352.183	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	4.800.975	1.639.260
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	4.800.000	1.638.241
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	975	1.019
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	5.030	22.914
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	879	77
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	972
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0	0
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	4.151	21.865
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	4.795.945	1.616.346
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	0
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	651	9
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	651	9
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	0	7.845
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	70.262	19.965
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	1.372.849	3.368.905
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	0	209.073
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	1.372.849	3.159.832
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	1.372.849	3.159.832
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostala sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
		0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	1.372.849	3.159.832
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	1.372.849	3.159.832
	a) vlasnicima matice	1.372.849	3.159.832
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	1.372.849	3.159.832
	a) vlasnicima matice	1.372.849	3.159.832
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:	0	0
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	44	44
	- na bazi stanja krajem mjeseca	46	46

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Jasmin Salkić

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
		3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	160.286.661	112.355.986	47.930.675	47.999.320
1	Nematerijalna sredstva	285.202	117.472	167.730	101.100
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	115.161.993	67.438.514	47.723.479	47.859.231
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	39.466	0	39.466	38.989
6	Dugoročni finansijski plasmani	44.800.000	44.800.000	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	68.401.019	28.189.330	40.211.689	42.848.611
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.976.946	0	1.976.946	2.894.605
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	66.424.073	28.189.330	38.234.743	39.954.006
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	228.687.680	140.545.316	88.142.364	90.847.931
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	32.997.855	0	32.997.855	32.710.149
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	261.685.535	140.545.316	121.140.219	123.558.080
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			52.135.866	50.763.017
1	Osnovni kapital			50.000	50.000
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			26.013.837	26.013.837
5	Revalorizacione rezerve			0	0
6	Nerealizovani dobiti			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			26.072.029	24.699.180
9	Gubitak do visine kapitala			0	0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			1.048.410	1.091.288
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			11.615.485	13.997.083
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			22.984.590	24.647.199
1	Kratkoročne finansijske obaveze			2.904.270	2.657.381
2	Obaveze iz poslovanja			15.980.810	18.381.800
3	Obaveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obaveze po osnovu plata, nak. i ostalih primanja zaposlenih			139	157
5	Druge obaveze			2.078.300	2.077.837
6	Obaveze za PDV			1.277.147	867.747
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			743.924	662.277
8	Obaveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			358.013	349.344
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			88.142.364	90.847.931
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva			32.997.855	32.710.149
	UKUPNO PASIVA (I+II)			121.140.219	123.558.080

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Jasmin Salkić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		1.372.849	3.159.832
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	764.638	610.341
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	879	0
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (2 do 8)		765.517	610.341
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	917.659	(1.353.078)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	601.399	(4.962.328)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	8.534	(17.567)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(15.992)	(5.768)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(2.400.990)	2.517.008
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	491.492	(2.459.683)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	8.669	86.318
17	Ukupno (10 do 16)		(389.229)	(6.195.098)
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		1.749.137	(2.424.925)
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		0	0
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		696.873	66.562
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	696.873	66.562
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		696.873	66.562
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		246.890	67.409
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	67.409
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	246.890	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		2.424.476	3.595.845
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	2.381.598	2.552.966
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	1.000.000
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	42.878	42.879
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		2.177.586	3.528.436
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		1.749.137	0
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		2.874.459	6.019.923

49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		1.125.322	6.019.923
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		18.201.765	24.221.688
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		17.076.443	18.201.765

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Jasmin Salkić

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine
Naziv pravnog lica: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revaloriz. rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	50.000	0	0	26.013.836	22.539.351	48.603.187	0	48.603.187
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017.god., odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	50.000	0	0	26.013.836	22.539.351	48.603.187	0	48.603.187
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	3.159.832	3.159.832	0	3.159.832
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	(1)	1.000.003	1.000.002	0	1.000.002
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. god., odnosno 1. 1. 2019. god. (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	50.000	0	0	26.013.837	24.699.180	50.763.017	0	50.763.017
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018.god., odnosno, 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	50.000	0	0	26.013.837	24.699.180	50.763.017	0	50.763.017
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	1.372.849	1.372.849	0	1.372.849
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2019. godine (15±16±17±18±19±20-21+22)	50.000	0	0	26.013.837	26.072.029	52.135.866	0	52.135.866

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila 28. 2. 2020. godine.

Direktor
 Jasmin Salkić